

MONIPAIKKAINEN NURMES

31.10.2022

- Alkuvoima-hankkeen esittely
- Asukaskyselyn yhteenveto

Keijo Koskinen & Raija Ruusunen
Karelia-ammattikorkeakoulu, ALKUVOIMA-hanke

ALKUVOIMA-esiselvitys: Älykäs sopeutuminen Pohjois-Karjalan maaseudulla

Hankkeen kesto: 1.6.2021–31.12.2022

Rahoitus: Maaseuturahasto, Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelma

Hankkeen toteuttajat: UEF/Alue- ja kuntatutkimuskeskus SPATIA ja Karelia-ammattikorkeakoulu

- Tuotetaan tietoa ja etsitään ratkaisuja Pohjois-Karjalan maaseudun elinvoiman vahvistamiseksi älykkään sopeutumisen näkökulmasta => Älykäs sopeutuminen on sitä, että väestöltään vähenevillä ja ikääntyvillä alueilla opitaan hallitsemaan muutosta ja etsimään uusia mahdollisuuksia
- Esiselvityksen päätavoitteena on tuottaa kokonaiskuva siitä, miten Pohjois-Karjalan maaseutualueilla on mahdollista hallita muutosta ja etsiä uusia mahdollisuuksia palvelujen saatavuuden, saavutettavuuden ja monipuolistamisen lisäämiseksi älykkäällä sopeutumisella

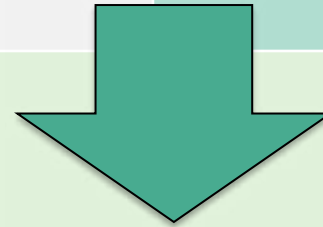
SWOT - analyysi

Sisäiset tekijät

”Nykyisyys”

Nurmeksen vahvuudet monipaikkaisen asumisen, työnteon ja yrittämisen kohteena?

Nurmeksen heikkoudet monipaikkaisen asumisen, työnteon ja yrittämisen kohteena?

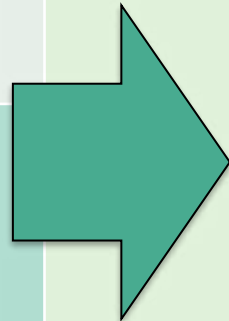


Ulkoiset tekijät

Nurmeksen mahdollisuudet monipaikkaisen asumisen, työnteon ja yrittämisen kohteena?

”Tulevaisuus”

Kansalliset / paikalliset kehitysprosessit ja uhat, jotka heikentävät Nurmeksen vetovoimaa monipaikkaisen asumisen, työnteon ja yrittämisen kohteena?



Askelmerkit?

Nurmeksen vahvuudet monipaikkaisen asumisen, työnteon ja yrittämisen kohteena?

- Vanhan kauppalan kulttuuriympäristö, palvelukeskus, raideliikenne ja muut liikenneyhteydet
- Pielinen rantoineen ja kesämökkeineen, kylät ja mökkeily
- Paikkakunnalla laadukas ja monipuolinen asuntokanta, asuinympäristön rauhallisuus ja turvallisuus, nopeat nettiyhteydet => keskustaajamassa tilaa / hyvät edellytykset pienyrittämiselle ja viihtyisälle asumiselle
- Hyvä kesäkaupunki, talvellakin hyvät mahdollisuudet esim. hiihtoon, maisemista ja lumesta nauttimiseen, paljon majoitusmahdollisuuksia, paljon mökkejä (ei tarvita enempää rantarakentamista)
- Sijainti suhteessa alueellisiin keskuksiin ja lentoasemiin: Kuopio, Kajaani, Joensuu

Nurmeksen vahvuudet monipaikkaisen asumisen, työnteon ja yrittämisen kohteena?

- Edulliset toimitilat, hyvä sijainti, kaupungin päättäjissä pääosin yritys- ja yrittäjämyönteinen ilmapiiri, asuntoja hyvin saatavilla ja hintataso edullinen. Kaunis, viihtyisä kaupunki, jonka palvelut ja harrastustarjonta on kokoaan suuremmat.
- Luonto, näppärän kokoinen keskustaajama palveluineen, virkeä, yrittäjäystävällinen kaupunki
- Liikkumisen vaivattomuus, hyvät kulkuyhteydet ja palvelujen hyvä saatavuus, kuntalaisten talon etätyöpiste
- Tilaa riittävän kokoisille tonteille, tonteilla on hyvä saatavuus => vapaa-aikaan tai yritystoimintaan liittyvät tarpeet
- Hyvät päiväkodit, peruskoulut, laajat toisen asteen opiskelumahdollisuudet sekä hyvä terveyskeskus

Nurmeksen vahvuudet monipaikkaisen asumisen, työnteon ja yrittämisen kohteena?

- Aktiiviset paikalliset ja maakunnalliset/valtakunnalliset toimijat sekä tapahtumat. Uuteen rohkeasti suhtautuvat päättäjät. Ympäristön monimuotoisuuden ja toimivan infran ylläpito. Heikommista pidetään huolta.
- Kaunis ympäristö, ihana puu-Nurmes. Hyvä kaupunki-infra. Remontoidut koulut, hyvät varhaiskasvatuksen tilat. Kaupungin tuki yrittäjille, seniorikortit jne. Palvelut, joilla osoitetaan, että kunta arvostaa asukkaitaan.
- Asumisen edullisuus ja väljyys, vapaa-ajan asuntojen saatavuus sekä edulliset vuokra-asunnot. Nurmeksesta poismuuttaneet ovat potentiaalinen kohderyhmä paluumuutolle ja osan vuotta täällä työskentelylle.

Nurmeksen vahvuudet monipaikkaisen asumisen, työnteon ja yrittämisen kohteena?

- Sijainti- ja liikennegeografiikka: maantiet monesta suunnasta, junanrata, keskeinen sijainti moniin maakuntakaupunkeihin -> helppo tulla ja lähteä.
- Karjalaisen kaupankäynnin ja yritystoiminnan kulttuuri -> osataan ja halutaan tehdä monenlaista kauppaa ja yritystoimintaa.
- Pienen kaupungin edut: helppo tehdä yhteistyötä eri tahojen kanssa.
- Kolmen kulttuurin vaihetusalue: Kainuu, Savo, Karjala - erilaisuuden sietäminen melko helppoa.
- Oppilaitosten olemassaolo (lukio, ammattiopintojen yksiköt)

Nurmeksen vahvuudet monipaikkaisen asumisen, työnteon ja yrittämisen kohteena?

- Paljon erikoisosaamista (mm. metalli, matkailu, metsäopetus...)
- Känkkäälän alue
- Pielisen Helmi – kaunis historiaa haviseva maaseutukaupunki, jonka harrastus-, liikunta- ja ulkoilumahdollisuudet ovat erinomaiset!
- Laaja ja korkeatasoinen kulttuuritoiminta
- Paljon vapaana olevaa yritystilaa saatavilla

Muut vahvuudet?

Nurmeksen heikkoudet monipaikkaisen asumisen, työnteon ja yrittämisen kohteena?

- Ei ole työpaikkoja eikä palveluja. Vanha asuntokanta eikä uudisrakentamista.
- Sijainnin etua ei tunnisteta eikä hyödynnetä.
- Jatkuvasti heikentyvät julkiset kulkuyhteydet. Ilman autoa ei pärjää.
- Yrityshotellin työhuoneet ovat aika kalliita. Julkinen liikenne varsinkin Kuopion suuntaan on huono.
- Väestön ikärakenne ja väestöpohjan muut haasteet.
- Kaksi keskustaa hidastaa asioiden hoitamista.

Nurmeksen heikkoudet monipaikkaisen asumisen, työnteon ja yrittämisen kohteena?

- Yleiset liikenneyhteydet takkuavat joskus, erityisesti paikallisjunan korvaaminen bussilla, jolloin matkanteko voi pidentyä ja jatkoyhteydet vaarantua.
- Etätyölle soveltuvien tilojen tarjonta vähäistä. Etäisyys Joensuusta. Kuopiosta , Helsingistä. Toisaalta etäisyys näistä vahvistaa Nurmesta palvelujen keskuspaikkana.
- Pitkät välimatkat, vähän vapaa-ajan palveluita, vähän vuokra-asuntoja.
- Korkeampi veroprosentti kuin Helsingissä. Palveluiden saatavuus.

Nurmeksen heikkoudet monipaikkaisen asumisen, työnteon ja yrittämisen kohteena?

- Itse ei rummuteta näitä asioita, mitä jo tehdään. Lasten juniorikortit ja senioreiden e-passit ovat yllättävän harvan tiedossa, vielä harvempi osaa niitä hyödyntää.
- Yksiniittinen ajattelu (moninaisuus ja vaihtoehtoiset mallit eivät vielä ajattelussa ja toimenpiteissä useinkaan mukana). Ajattelu-sana-teko-prosessi sen ilmaisee; mitä ajattelemme, sitä me teemme.
- Tarvitaan enemmän strategista yhteistyötä päättäjien ja eri toimijoiden kanssa.
- Kaikesta edellä mainitusta hyvästä (paikkakunnan vahvuudet) ei näy (sanaakaan) esimerkiksi kaupungin markkinointiviestinnässä?

Nurmeksen heikkoudet monipaikkaisen asumisen, työnteon ja yrittämisen kohteena?

- Nurmeksessa edelleen vastustetaan mökeille muuttamista, pelätään kunnan kustannuksia. Ihmiset eivät muuta, jos heitä vastustetaan jatkuvasti, kunpa asenne olisi, Tervetuloa meille!. Huom! Aikaisemmin vastustettiin jopa 6 tien lähellä olevan mökin muuttamista asunnoksi, peruste jos joutuu koulukyydin järjestämään. Kyläthän tällä meiningillä kuolevat. Maaseutu hiljenee. Kokemusta vastustuksesta on. Jäykkää on, Nurmeksesta huokuu kuitenkin edelleen sisäänpäin ajattelu. Muuttajien tulotaso voisi olla huomattavasti korkeampi, kuin Nurmeksessa nyt on. Nimenomaan korkean tulotason omaavia kannattaisi houkuttaa veronmaksajiksi.

Nurmeksen heikkoudet monipaikkaisen asumisen, työnteon ja yrittämisen kohteena?

Onko muita heikkouksia?

Nurmeksen mahdollisuudet monipaikkaisen asumisen kohteena?

- Oikeisiin kohderyhmiin osuva markkinointi ja yleisten edellytysten edistäminen kuten etätyöpaikkojen tarjoaminen, tehostettu/räätälöity asuntomarkkinointi, valokuidun vetäminen 100% sinne missä monipaikkaisuus voisi toteutua
- ”Uusmuuttajia” / paluumuuttajia varten pitäisi olla erikseen nimetty tuki- / neuvontahenkilö
- Kiinteistöjen hinnat alhaiset verrattuna isompiin kaupunkeihin ja erilaisia vaihtoehtoja on tarjolla. Löytyy rivitalo- ja kerrostalohuoneistoja sekä eri hintaisia omakotitaloja. Tämä mahdollistaisi kakkosasunnon hankkimisen Nurmeksesta, kunhan vaan tämä asia oikein markkinoitaisiin.

Nurmeksen mahdollisuudet monipaikkaisen asumisen kohteena?

- Tyhjien tilojen muuttaminen etätyöpisteiksi, joissa on hyvät työntekomahdollisuudet. Näitä voisi markkinoida jopa yrityksille Nurmeksen ulkopuolelle, pääkaupunkiseutu, Etelä-Suomi.
- Työvoiman saatavuus yrityksille läheltä helpompaa monipaikkaisuuden vuoksi, koska laaja-alaisuus tuo hyviä asuinpaikkoja tarjolle paremmin verrattuna yhteen asuinalue "sumppuun"
- Tiedottaminen ja markkinointi pitäisi olla aktiivisempaa. Ei pidä unohtaa perinteisiä sanomalehtimainoksia, kaikki eivät katso youtube-videoita. Kohderyhmiä pitäisi osata etsiä ihan uusista suunnista, löytyisikö harrastusten kautta uusia ryhmiä? Purjelentäjät, jääsurrffaajat, retkiluistelijat, melojat...

Nurmeksen mahdollisuudet monipaikkaisen asumisen kohteena?

- Tuotava esille Nurmeksen vapaa-ajan viettomahdollisuuksia Pielisen lisäksi (mm. kansallispuistot ja retkeilyreitit), sillä ihmiset liikkuvat entistä enemmän vapaa-ajallaan luontoharrastusten parissa.
- Nurmeksen alueelle Valtimo mukaan lukien on maisemallisesti houkuttelevia asuinpaikkoja sijoitettavissa suhteellisen lähelle palveluja ja siten saada turvattua palvelujen kysyntää eteenpäin.
- Koska väestön ikärakenne vanhenee, vapautuu nykyisiä asuinpaikkoja luonnollisista syistä myyntiin. Jotta vanhat asumukset tulisivat jatkokäyttöön ja kannattavaksi remontoida, on joitakin palveluja oltava saatavilla riittävän helposti ja ylläpidettävä hyviä monipuolisia kulkuyhteyksiä palveluihin.

Nurmeksen mahdollisuudet monipaikkaisen asumisen kohteena?

- Yritystoimintaa saadaan helpommin, jos yritystoimintaa haluavalle on heti tarjolla infraa käytettäväksi ilman pitkiä odotusaikoja ja oltava valmiudet tukea lupaprosesseja niin, ettei hakemukset kariudu puutteisiin. Edellyttää kaupungilta eri osastojen sujuvaa yhteistyötä, joissakin kunnissa on palkattu henkilö koordinoimaan yhteistyötä.
- Negatiivisten uutisten sijasta on jo alkanut näkyä positiivisia juttuja. Esimerkiksi paikallislehti voisi vielä enemmän tehdä positiivisia juttuja yrityksistä, kylistä, asukkaista, harrastusmahdollisuuksista. Niitä voisi lisätä ja saada ne esille myös maakuntalehteen ja laajemminkin. Myönteinen ajattelu asioihin lisää vetovoimaa.
- Kahden asunnon pitämiseen eri paikkakunnilla pitäisi saada verohyvitystä. Nyt saa ainoastaan perheelliset. Junayhteyden säilyttäminen. Uudisrakentamista käyntiin mutta ei kerrostaloja.

Nurmeksen mahdollisuudet monipaikkaisen asumisen kohteena?

- Lukion kielivalinnat, musiikki tai jokin muu vahvuus, jolla lukiota voi markkinoida muuttaville perheille. Ammattiin opiskelun laajentaminen Nurmeksessa. Maaseutu, ranta-asuminen. Tämä olisi ihmisen unelma monelle. Nurmeksen hintataso soisi sen monelle.
- Nyt on ilmaantunut osallistumismahdollisuuksia kansalaisille yhteisön kehittämiseen kuten yleiskaavatilaisuuksudet ja tämä tilaisuus. Tätä on hyvä jatkaa ja kehittää edelleen, sekä tiedottaa näistä mahdollisuuksista monipuolisesti eli muuallakin kuin netissä. Niistä tulee tiedottamisen oikopolkuja ja ihmiset käyttävät mielellään oikopolkuja.
- Vaikka kaikki eivät osallistukaan, niin tällainen mahdollisuus tuo osallisuuden tunteen meidän yhteisöstä ja auttaa ymmärtämään eri tahojen tarpeita. Tämä näkyy vireämpänä ja aloitteellisempana kaupunkina, jolloin piilossa olleita resursseja saadaan käyttöön, ja kaupungista tulee viihtyisämpi jäädä tänne ja houkuttelevampi ulospäin.
- Tuskin kellään on yhtä viisasten kiveä, jolla ratkaistaan kaikki vastukset, mutta pienistä puroista voi syntyä riittävän voimakas virta päästä eteenpäin.

Nurmeksen mahdollisuudet monipaikkaisen asumisen kohteena?

- Vetovoiman ja kehityksen parantamiselle voitettavaa vastusta lisää ikärakenne ja palvelujen keskittyminen väestömäärän pienentyessä. Nurmeksessa on monta paikkaa Keskustaajama, Porokylä, Itäinen kaupunki ja Hyvärilä, Valtimon kk sekä haja-alueet kylineen. Nurmeksessa työnteosta suurin osa ilmeisesti edellyttää tekijän läsnäoloa työpaikalla. Siitä seuraa liikkumistarve asunnon ja työpaikan välillä ja sen ohjaava vaikutus asumiselle ja edelleen palvelujen tarjoamiselle. Kuitenkin uudisrakentaminen tapahtuu pääasiassa haja-alueille eli matka ei ole rasite, jos sopiva asuinpaikka löytyy etempääkin. Monipuolisten ja houkuttelevien asuinpaikkojen luominen eri paikkoihin olisi etusijalla eli palveluja, työpaikkoja ja tarpeita vastaavaa maankäytön suunnittelua tarvitaan. Etäisyydet isompien kaupunkien palveluista, joita joskus halutaan hyödyntää. Etäisyyksiä ei voi muuttaa, mutta käytettävissä olevat resurssit tulisi saada paremmin käyttöön, kyllä täälläkin on omat hyvät puolet.

Nurmeksen mahdollisuudet monipaikkaisen asumisen kohteena?

Muita mahdollisuuksia – jäikö jotain mainitsematta?

Millaiset yhteiskunnalliset tai paikalliset muutostekijät heikentävät Nurmeksen vetovoimaa monipaikkaisen asumisen, työnteon ja yrittämisen kohteena?

- Nykyisellään ikärakenne vähentää resursseja ylläpitää monipaikkaisuutta.
- Palvelujen saatavuus keskittyy ja esim. riittävän tasokkaan päivittäistavarakaupan ylläpitäminen eri paikoissa heikkenee kovien tulosvaatimusten vuoksi. Infran saaminen laajalle alueelle on kalliimpaa kuin suppealle. Vanhenevan ikärakenteen seurauksena tarvitaan järjestettyjä kulkuyhteyksiä enemmän, ja esim. katurin kulkemisesta on huonosti tietoa saatavilla ilman vaivannäköä.
- Ei ainakaan Venäjän pullistelu vahvista Nurmeksen vetovoimaa itärajalta. Nurmeksen kaukaisuus Suomen ydinalueilta ja yleensä maaseutualueiden taantuminen.

Millaiset yhteiskunnalliset tai paikalliset muutostekijät heikentävät Nurmeksen vetovoimaa monipaikkaisen asumisen, työnteon ja yrittämisen kohteena?

- Energian hintojen kohoaminen voi pakottaa pienistä kaupunkiasunnoista pois muuttoa suunnittelevat jäämään. Energian hintojen kohoaminen voi myös heikentää monipaikkaisuuden vetovoimaa kulujen noustessa.
- Palvelujen väheneminen, liikenneyhteyksien huononeminen, polttoaineen hinnannousu, metsien hävittäminen, ostovoiman väheneminen, ikääntyminen.
- Väestön poismuutto heikentää paikallisia palveluja, joita myös monipaikkaiset tarvitsevat. Nuorten ikäluokkien pieneminen vaikeuttaa työvoiman saatavuutta, myös suuri eläköityminen vaikuttaa siihen.

Millaiset yhteiskunnalliset tai paikalliset muutostekijät heikentävät Nurmeksen vetovoimaa monipaikkaisen asumisen, työnteon ja yrittämisen kohteena?

- Väestön ikääntyminen. Kaupungistuminen.
- Valitettavasti muutos on aloitettava omasta "pesästä". Kaupungin henkilöstöpolitiikan negatiivisten huhujen kierre on saatava loppumaan. Avoimuutta tarvitaan, ettei maakunnan ulkopuolella Nurmesta tunneta vain oikeusjuttujen kautta.
- Hyökkäyssota (koetaanko itärajalalla asuminen turvalliseksi)?
- Valokaapeliverkon puute - etätyön tekemien mahdottomuus usein tämän takia
- Työvoiman saatavuus

Millaiset yhteiskunnalliset tai paikalliset muutostekijät heikentävät Nurmeksen vetovoimaa monipaikkaisen asumisen, työnteon ja yrittämisen kohteena?

- Strateginen yhteistyö ja kauaskatseisuus - onko sitä riittävästi? Mm. kuntalaisten ja yrittäjien/maanviljelijöiden mukaan ottaminen suunnitteluun ja päätösten vaikutusten arviointiin yhä enemmän.
- Väestökehitys - riittävätkö panostukset, jos väki vähenee ennusteiden mukaisesti - ehditäänkö tehdä jotain oikeasti ennen kriittistä pistettä?

Muut merkitykselliset muutostekijät?

Millaiset yhteiskunnalliset tai paikalliset muutostekijät vahvistavat Nurmeksen vetovoimaa monipaikkaisen asumisen, työnteon ja yrittämisen kohteena?

- Positiivinen ilmapiiri. Se että aidosti ollaan itse innoissaan omasta paikkakunnasta. Se on tosi iso tekijä.
- Huoltoturvallisuus voisi olla sellainen asia, joka on hoidettava kuntoon kaikin tavoin, mm. junat kulkevat edelleen. Löytyy yksi täyden palvelun nettisivu ja puhelinnumero, johon voi ottaa yhteyttä, jos haluaa muuttaa Nurmekseen.
- Pandemiat ajaisivat asukkaita pienille paikkakunnille, jopa Nurmekseen.
- Maailmantilanteen johdosta Itä-Suomen asuttuna pitämisen merkitys ja tärkeys voi kasvaa, Nurmeksen sijainti on hyvien tie- ja rautatieyhteyksien takia hyvä. Ihmiset haluavat nykyisin ympärilleen enemmän tilaa.

Millaiset yhteiskunnalliset tai paikalliset muutostekijät vahvistavat Nurmeksen vetovoimaa monipaikkaisen asumisen, työnteon ja yrittämisen kohteena?

- Jos arvaan oikein (muutostekijä –termin merkitys) niin tilan, luonnon, rauhan ja turvallisuuden arvostuksen nousu.
- Lähiruoan suosiminen. Ympäristöarvot.
- Korona ym. epidemiat (turvallisuus, väljyys)
- Hyökkäyssota (turvallisuus)
- Mahdollinen lainsäädännön muutos, joka mahdollistaa monipaikkaisuuden eri tavoin kuin nyt.

Muut merkitykselliset muutostekijät?

Vapaa sana – omat kokemukset monipaikkaisesta asumisesta, työnteosta tai yrittäjyydestä Nurmeksessa

- Olen elänyt Nurmeksessa aika tarkasti 21 vuotta Nurmeksen Vanhassa Kauppalassa ja olen kokenut sen yhdeksi täydellisimmistä asumisen, työn ja vapa-ajan alueista mitä Suomesta voi löytää.
- Hyvät liikenneyhteydet mahdollistavat monipaikkaisuuden. Myös hyvät tietoliikenneyhteydet. Se että netti pelaa ei vain ole enää mikään valtti, vaan se on itsestäänselvyys.
- Osa vuodesta Nurmeksessa maalla, osa toisessa kaupungissa; tilanteesta, vuodenajasta ja säästä riippuen. Nyt eläkkeellä siihen mahdollisuus.

Vapaa sana – omat kokemukset monipaikkaisesta asumisesta, työnteosta tai yrittäjyydestä Nurmeksessa

- Matkustuskustannusten koko ajan noustessa voisi niitä kompensoida muita kuluja pienentämällä ja näin lisätä houkuttelevuutta. Mahdollisuuksia olisivat esimerkiksi kiinteistöveron tuntuva alennus kaikille ja kaikenlaisesta asumisesta, venepaikkojen maksuttomuus tai vaikka ilmainen kalastusoikeus heinäkuussa.
- Työpaikka on Helsingissä. Meni pitkään ennen kuin löysin asunnon Nurmeksesta. Nyt iso remontti käynnissä. Nurmeksessa vanha asuntokanta. Työterveys Mehiläisessä, pitää lähteä Kuopioon. Yhteistyötä yksityisten terveystalveluiden ja julkisten välillä kehitettävä. Koskien työterveyshuoltoa.
- Korona selvästi lisäsi etätyön tekemistä Suomessa ja muuallakin maailmassa. Nyt pitää löytää toimintatavat, jolla etätyötä ja paikalla oloa voidaan sopivasti yhdistää tuottavasti. Verotuksessa tulisi tulevaisuudessa huomioida verotulojen jakaminen sen mukaan, missä oleskelee.

Vapaa sana – omat kokemukset monipaikkaisesta asumisesta, työnteosta tai yrittäjyydestä Nurmeksessa

- Ei ole kokemusta, mutta sen minkä tiedän ja olen nähnyt. On tapahtunut nimenomaan jälkikasvun toimesta Nurmeksessa, järven rannalla pihakeinussa ja yli 100 v asunnon pienessä huoneessa. Nämäkään kovapalkkaiset ihmiset eivät todennäköisesti tule muuttamaan Nurmekseen, jos henkistä vastustusta Nurmeksessa on.
- Teen itse työtä tietokoneen välityksellä ympäri Suomea, päivittäin. Nettiyhteydet tökkivät joskus. Minulla on kolme työpistettä, joita käytän tilanteen mukaan: erillinen toimisto, kaupunkiasunto ja maalla sijaitseva maatila. Paikallisesti monipaikkainen siis. Toimii :)
- Tosi hyvä homma, että tästä teemasta olette ottaneet kopiksi - tässä on yksi erinomainen tilaisuus alkaa kehittyä oikeasti monipaikkaisuuden ja yrittämisen kehdeksi!

Askelmerkit

Mitä toimenpiteitä tarvitaan paikallisesti vahvuuksien hyödyntämiseksi?

Keiden pitää ottaa vastuu näistä?

Miten tunnistetut heikkoudet muutetaan vahvuuksiksi? Mitä paikallisia toimenpiteitä tarvitaan ja keiden pitää ottaa vastuu niiden toteuttamisesta?

Monipaikkaisten kaupunkilaisten asumisratkaisut	Etätyötä ja paikkariippumatonta työntekoa tukevat työtilat ja muu infra	Uusmuuttajien & paluumuuttajien "kotoutus"-palvelut	Joukkoliikennepalvelujen parantaminen	Muut toimenpiteet – mitä?
1. Asuminen on edullista, paljon harrastusmahdollisuuksia, julkiset palvelut hyvät. Markkinointia tehostettava.	1. Edulliset työskentelytilat kaupungin/yksityisten toimesta, nämä näkyvästi esille	2. Tiedottaminen palveluista muuttajille ja sitä harkitseville, yksi kanava näistä palveluista	1. Ollaan aktiivisesti mukana liikennejärjestelmätöissä	
2. Kohtuuhintaista asumista, tyhjillään olevia asuntoja, miten ne saisi käyttöön lyhyeksi aikaa?		2. Julkisten palvelujen ja koulutuksen saatavuus, päivähoito toimii, mutta tieto pitäisi saada julki, samoin harrastusmahdollisuudet ja järjestöjen toiminta	2. Ekologisuus ei näy keskeisemmin ratkaisussa, miten saataisiin se liikenteeseen eli joukkoliikennettä käytettäisiin enemmän	
3. Vapaa-ajan asuntojen muuttaminen vakituisiksi asuinpaikoiksi		3. Avoimia työpaikkoja paljon, ne pitäisi saada kootusti esille -> Pikes avittaa työpaikkoja ja hakijoita toisiinsa, palvelusta pitäisi tiedottaa enemmän		